

управління знаннями в організації постають різні перешкоди, до яких треба бути готовими та які необхідно вміти усувати.

УДК 65.01

В. А. Верба, канд. екон. наук, доц., докторант,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ГЛОБАЛЬНОГО РИНКУ УПРАВЛІНСЬКОГО КОНСУЛЬТУВАННЯ

Наведено огляд основних тенденцій розвитку світового ринку послуг з управлінського консультування. Визначено зростання ролі управлінського консультування для отримання підприємствами конкурентних переваг у сучасному бізнесі. The review of the basic trends of development of the world management consulting market is given. The growth of the role of enterprises' management consulting for obtaining competitive advantages is determined.

Сьогодні перемогу у конкурентній боротьбі практично неможливо забезпечити тільки матеріальними ресурсами компанії. Основу її стратегічних компетенцій формують передусім нематеріальні активи — інтелектуальна складова бізнесу. Тому залучення такого інтелектуального ресурсу, як управлінське консультування стало у світовій практиці об'єктивною необхідністю для забезпечення довгострокового стратегічного розвитку сучасної компанії.

За оцінками фахівців протягом останнього десятиліття річний потенціал росту ринку менеджмент-консалтингу складав понад 10 %, що у 2 рази вище, ніж середні темпи розвитку ринків наукомісткої продукції і споживчих послуг. На початку 80-х років ХХ ст. у галузі управлінського консультування було зайнято близько 20 тис. консультантів з управління, а на сьогоднішній день число спеціалістів складає понад 1 млн, не враховуючи консультантів, які займаються тільки питаннями інформаційних технологій і управління кадрами. За даними Kennedy Information's «Consulting Service Line Series» глобальний ринок консультування останнім часом має стійку тенденцію до зростання: так, у 2006 р. його розмір оцінювався у 280 млрд дол., а у 2007 р. — вже понад 300 млрд дол. [1]. Такий темп зростання консалтингового ринку обумовлений пожвавленням глобальних економічних ринків. 90-ті роки минулого століття на консалтинговому ринку можна назвати золотим періодом, який супроводжувався глобалізацією, бурхливим зростанням (темп зростання становив понад 25 % на рік) і значними прибутками. Натомість на початку третього тисячоліття більшість розвинених країн зіткнулася з проблемами економічної стагнації, спадом на фондових ринках, що негативно ві-

добрилося на розвитку консалтингового бізнесу. За оцінками експертів глобальний ринок консультування досягне у 2010 р. 380 млрд дол.

За змістовним наповненням консалтингові послуги досить різноманітні, як за напрямом управлінських проблем, які вирішують консалтингові компанії, типом співпраці, масштабом проектів, так і за видами клієнтських організацій, з якими працюють консалтингові компанії. Згідно з проведеними дослідженнями визнаного лідера менеджмент-консалтингу Bain&Company найбільш популярними управлінськими інструментами, які у 2006 році у світі використовували підприємства, є інструменти стратегічного напрямку: стратегічне планування, управління відносинами з клієнтами, бенчмаркінг, управління компетенціями, формування місії і візії [2]. Цей факт обумовив значне зростання попиту на консалтингові послуги, що пов'язані з розробкою і впровадженням стратегії підприємств, стратегічною орієнтацією послуг з фінансів, інвестицій і аудиту та ІТ-технологій. Тенденції глобалізації у промисловості, фінансовому бізнесі призвели до бурхливого розвитку консалтингових продуктів з M&A (злиття і поглинання). Серед найбільш швидко зростаючих сегментів залишаються консалтингові послуги з інформаційних технологій, різноманіття яких простирається від електронної комерції, телекомунікації до проектів програмного забезпечення й управління інтранетом і веб-сайтами. За оцінками експертів глобальний ринок ІТ перевищує 50 млрд дол.

Серйозні зміни в управлінні невинробничих організацій, зростання ролі ефективного менеджменту у забезпеченні державного адміністрування призвели до збільшення витрат державних, федеральних і місцевих органів управління на консалтингові послуги. Для державних установ у сфері інформаційних технологій, управління персоналом, забезпечення безпеки консалтингові послуги стають популярними не тільки в Америці та західній Європі, але й у нових країнах-членах ЄС — Польщі, Словаччині, Латвії, Естонії. Про зростання попиту на управлінське консультування для державних структур свідчить той факт, що у 2006 році обсяг федеральних контрактів Booz Allen Hamilton практично досягнув 2 млрд дол.

За географічною ознакою структура ринку управлінського консультування досить стабільна: консалтингова індустрія сконцентрована у Північній Америці і країнах європейського континенту (50,2 % і 33,9 % глобального ринку відповідно). Значними темпами починає розвиватися консалтингова галузь у Азії, що ві-

дображає бурхливий розвиток економіки країн Південно-Східного регіону, передусім Індії та Китаю.

Структурна конфігурація ринку консалтингових послуг відображає тенденції глобалізації бізнесу і промисловості. Найбільші гравці ринку управлінського консультування Accenture, A. T Kearney, Bain & Company, BDO International, Booz Allen Hamilton, The Boston Consulting Group та інші, лідери аудиторського сектору консультування Deloitte, Ernst&Young, PricewaterhouseCoopers, KPMG сьогодні мають офіси і ведуть активно бізнес у всіх ділових центрах Америки, Європи, Азії. Доходи таких компаній перевищують мільярди доларів, а показник доходу на одного консультанта сягає понад півмільйона доларів. Разом з тим спостерігається специфічна тенденція: на ринку управлінського консультування невеликі за розміром консалтингові компанії, конкурентною перевагою яких є відмінне знання особливостей умов функціонування певного бізнесу, відрізняються високою конкурентоздатністю своїх послуг як за якістю, так і за ціною. Фахівці прогнозують, що дана тенденція буде зберігатися внаслідок розширення кола споживачів консалтингових послуг, до яких приєднуються підприємства середнього і малого бізнесу. Можна констатувати наявність певної конкуренції між глобальними гравцями і місцевими консультантами на певних сегментах консалтингового ринку.

Зростання ролі управлінського консультування для отримання конкурентних переваг у сучасному бізнесі буде сприяти зростанню різноманітності консалтингових послуг, їхньої якості та залученню до глобального ринку нових гравців, як з боку клієнтських організацій, так і з боку консультантів.

Література

1. Kennedy Information's «Consulting Service Line Series» // Адреса документу в Інтернет- <http://www.consultingcentral.com/research/service-line?C=7TNEIvYZI9yVZGN3&G=sdNKvCyY8RhTMkLR>
2. Rigby Darrell, Bilodeau Barbara Management Tools and Trends 2007 // Документ у Інтернеті http://www.bain.com/management_tools/

УДК 334.735

К. Ю. Вергал, аспірант кафедри економічної кібернетики,
Полтавський університет споживчої кооперації України